

Kriminaalmenetluse lõpetamise määrus

Koostamise kuupäev ja koht:	11.03.2025, Tallinn
Koostaja ametinimetus ja nimi:	abiprokurör Hendrik Rätsep
Ametiasutuse nimi:	Põhja Ringkonnaprokuratuur
Kriminaalasja number:	24231754228
Kuriteo kvalifikatsioon:	KarS § 201 lg 1
Kahtlustatava nimi (isikukood):	XXX
Kuriteo toimepanemise aeg:	31.03.2021-18.08.2021
Kahtlustatava kontaktandmed:	XXX

Käesolevas kriminaalasjas alustati menetlus KarS § 201 lg 1 tunnustele vastava teo toimepanemise kahtluse tõttu ning XXX esitati alljärgnev kahtlustus: XXX kahtlustatakse KarS § 201 lg 1 järgi kvalifitseeritava kuriteo toimepanemises, mis seisnes selles, et tema, töötades XXX Tallinnas, XXX juhatajana võttis nimetatud kaupluses kogunenud sularaha, tegi selle kohta XXX-s kasutusel olevas kassaraportis kanded sularaha summade kohta, mis viiakse panka, kuid ei sisestanud antud rahasummasid vastavalt ettenähtud korrale XXX sularaha sissemakse kaardiga pangakontole, vaid jättis sularaha endale, saades seeläbi varalist kasu kokku 14 765 euro ulatuses, ja nimelt: 31.03.2021 tegi kassaraportisse sissekande 2000 euro sularaha panka viimise kohta, kuid ei sisestanud raha sissemakse kaardiga ettevõtte pangakontole vaid jättis XXX-le kuuluva sularaha endale, saades seeläbi varalist kasu 2000 eurot. 12.07.2021 tegi kassaraportisse sissekande 8000 euro sularaha panka viimise kohta, sisestas sissemakse kaardiga ettevõtte pangakontole sularaha summas 2000 eurot ja jättis XXX kuuluva ülejäänud sularaha summas 6000 eurot endale, saades seeläbi varalist kasu 6000 eurot. 18.07.2021 tegi kassaraportisse sissekande 2000 euro sularaha panka viimise kohta, sisestas sissemakse kaardiga ettevõtte pangakontole sularaha summas 735 eurot ja jättis XXX OÜ-le kuuluva ülejäänud sularaha summas 1265 eurot endale, saades seeläbi varalist kasu 1265 eurot. 31.07.2021 tegi kassaraportisse sissekande 3600 euro sularaha panka viimise kohta, kuid ei sisestanud raha sissemakse kaardiga ettevõtte pangakontole vaid jättis XXX OÜ-le kuuluva sularaha endale, saades seeläbi varalist kasu 3600 eurot. 17.08.2021 tegi kassaraportisse sissekande 1500 euro sularaha panka viimise kohta, kuid ei sisestanud raha sissemakse kaardiga ettevõtte pangakontole vaid jättis XXX OÜ-le kuuluva sularaha endale, saades seeläbi varalist kasu 1500 eurot. 18.08.2021 tegi kassaraportisse sissekande 1500 euro sularaha panka viimise kohta, sisestas sissemakse kaardiga ettevõtte pangakontole sularaha summas 1100 eurot ja jättis XXX OÜ-le kuuluva ülejäänud sularaha summas 400 eurot endale, saades seeläbi varalist kasu 400 eurot. Seega XXX pani toime tema valduses oleva võõra vara ebaseadusliku enda kasuks pööramise, see on KarS § 201 lg 1 järgi kvalifitseeritava kuriteo.

Prokurör on seisukohal, et arvestades kahtlustatava ütlusi ja muud materjali kriminaaltoimikus, on kahtlustatava poolt ülalkirjeldatud KarS § 201 lg 1 järgi kvalifitseeritava kuriteo toimepanemine tõendatud.

XXX tekitas eelkirjeldatud kuriteo toimepanemisega kannatanule XXX OÜ kahju summas 14765 eurot. Kannatanu esindaja on prokurörile kinnitanud, et kahtlustatav ja kannatanu on saavutanud kriminaalmenetlusevälise kokkuleppe kahju hüvitamise kohta, samuti on sõlmitud notariaalne võlatunnistus ja kokkulepe sundtäitmisele allumiseks, mille alusel maksab

kannatanule igakuiseks ca 615 eurot kuni 11.01.2027. Samuti on kannatanu avaldanud, et tema eesmärk kuriteoteate esitamisel oli üksnes kahju hüvitamine ning et ta ei ole kahtlustatava kriminaalkorras karistamisest huvitatud. Sellest lähtudes võttis kannatanu tagasi ka enda esitatud tsiviilhagi. Seega leiab prokurör, et kannatanu huvid on käimasolevas kriminaalmenetluses tagatud ka ilma kohtumenetlusest.

Kui kriminaalmenetluse esemeks on teise astme kuritegu, mille eest karistusseadustiku eriosa ei näe karistusena ette vangistuse alammäära või näeb karistusena ette ainult rahalise karistuse, võib KrMS § 202 lg 1 ja 2 sätestatud alusel kriminaalasja lõpetada prokuratuur (KrMS § 202 lg 7). KrMS § 202 kohaselt saab kriminaalmenetluse lõpetada olukorras, kus kogutud tõendite põhjal on isiku süü tõendatud. See tähendab, et süüdimõistvat otsust ei tehta, kuid samas ei saa öelda, et süüstav toime täielikult puuduks (vt. RKKK 03.11.2010 3-1-1-84-10 p 34, EIKo 21.06.2016 Lähteenmäki vs. Eesti p 49).

KarS § 201 lg 1 järgi kvalifitseeritud kuriteo näol on tegemist teise astme kuriteoga, mille eest karistusseadustik näeb ette rahalise karistuse või kuni kaheaastase vangistuse, seega tegemist on teise astme kuriteoga.

Prokuröri hinnangul puudub käesolevas kriminaalasjas ka avalik menetlushuvi üld- ja eripreventiivsete kaalutluste näol, mis takistaks menetluse lõpetamist KrMS § 202 alusel. Avalikku menetlushuvi seostatakse enamjaolt materiaalses karistusõiguses sätestatud karistamise eesmärkidega s.o üld- ja eripreventiivsete kaalutlustega. Eripreventiivsetest kaalutlustest lähtudes tuleb märkida, et kahtlustataval ei ole kehtivaid kriminaal- ega ka väärtekaristusi ja tema suhtes puuduvad teised pooleliolevad kriminaalmenetlused. Avalik menetlushuvi on olemas ka siis, kui üldpreventiivsetest vajadustest lähtuvalt on isiku karistamine vajalik. Eeltoodud asjaolusid kahtlustatava puhul tuvastatud ei ole ning temale etteheidetav tegu ei ole olemuselt selline, mis riivab ulatuslikult ja intensiivselt üldsuse õiglustunnet ja puudutab laiemat õigussubjektide ringi. Antud juhul ei ole alust arvata, et karistamisest loobumine võib tingida isiku poolt kuritegude toimepanemise jätkamise.

Kriminaalkaristuse kohaldamine ei ole alati vajalik. Riigikohtu otsuse nr 3-1-1-85-04 p 16 järgi on oportuuniteediprintsiibiga antud prokuröridele kaalutusõigus, mille eesmärk hõlmab lisaks menetlusökonomikale ka proportsionaalsuse põhimõttest tuleneva vajaduse välistada kriminaalrepressiooni kohaldamine juhtudel, mil see oleks teo asjaolusid silmas pidades ilmselgelt mittemõõdukas. Avaliku menetlushuvi mõiste on mõeldud tagama seda, et karistusõiguslikud sanktsioonid säilitaksid oma *ultima ratio* iseloomu ja oleksid seega tõlgendatavad karistamise eesmärkide valduses, ning tagama, et karistust kohaldatakse üksnes siis, kui muudest vahenditest ei piisa ja just selle järele on tungiv vajadus.

KrMS § 202 lg 2 kohaselt võib kriminaalmenetluse lõpetamise korral panna kahtlustatavale lisakohustuse, kuid arvesse võttes erandlikke asjaolusid ei ole rahaliste lisakohustuste panemine tingimata vajalik. XXX kasvatab ka alaealist last, ta on asunud töötukassa kaudu otsima töökohta ning kohustub kannatanule hüvitama temale tekitatud kahju, mistõttu ei oleks täiendav rahaline kohustus antud juhul otstarbekas ega vajalik. Nimetatud kohustuste määramine ei täidaks ka oma eesmärki, kuivõrd isikul puudub võimalus rahaline kohustus iseseisvalt täita. Seega on prokuröri hinnangul ainus mõistlik kahtlustatavale määratav kohustus üldkasuliku töö. Arvestades, et kahtlustatav otsib praegusel ajal uut töökohta ja kasvatab last, on piisav ka üldkasuliku töö määramine mahus 40 tundi.

Juhindudes KrMS §-dest 202 ja 206, abiprokurör

määras:

1. Lõpetada kriminaalasjas nr 24231754228 menetlus.
2. Määrata XXX järgmised kohustused.
 - 2.1 KrMS § 202 lg 2 p 7 alusel kirjutada essee teemal „Minu teo ajendid, tagajärjed ja tehtud järeldused“ (pikkus ca 2 lk) ja esitada see prokurörile e-posti aadressil hendrik.ratsep@prokuratuur.ee. Kohustuse täitmise tähtaeg on 04.04.2025.
 - 2.2 KrMS § 202 lg 2 p 7 alusel mitte panna ühe aasta jooksul, s.t 11.03.2025-11.03.2026 toime karistusseadustiku 13. peatükis („Varavastased süüteod“) sätestatud kuritegusid.
 - 2.3 KrMS § 202 lg 2 p 3 alusel teha 40 tundi üldkasuliku tööd, kusjuures üldkasuliku töö tegemise tähtaeg on 11.06.2025.
3. Tõkendi tühistamine: ei ole kohaldatud.
4. Asitõendid või äravõetud või konfiskeerimisele kuuluvad objektid: puuduvad.
5. Kriminaalmenetluse kulud: puuduvad.
6. Vastavalt KrMS § 206 lõikele 2 tuleb kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia anda kahtlustatavale ning saata kannatanule XXX ([XXX](#)). Samuti saata määrus Tallinna vangla kriminaalhooldusosakonnale krho.info@just.ee.
7. Kannatanul on õigus vastavalt KrMS § 206 lõikele 3 tutvuda kriminaaltoimikuga kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia saamisest alates kümne päeva jooksul Põhja Ringkonnaprokuratuuris, aadressil Lubja 4, Tallinn. Kui füüsilisest isikust kannatanu ei valda eesti keelt, võib ta kümne päeva jooksul taotleda kriminaalmenetluse lõpetamise määruse sisust arusaamiseks selle teksti tõlkimist emakeelde või keelde, mida ta valdab.
8. Toimingus osaleb Skype vahendusel tõlk Milvi Aasaru, kes on KrMS § 161 lõike 6 kohaselt kohustatud tõlkima kõik menetlustoimingusse puutuva täpselt ja täielikult ning hoidma saladuses talle tõlkimisel teatavaks saanud andmeid. Teda on hoiatatud, et oma ülesannetest alusetu keeldumise ja teadvalt valesti tõlkimise eest vastutab ta KarS §-de 318 ja 321 järgi

Edasikaebamise kord

Vastavalt KrMS § 207 lõigetele 2 ja 3 võib kannatanu põhistatud kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia saamisest alates kümne päeva jooksul esitada kaebuse Riigiprokuratuurile, mille asukoht on Wismari 7, Tallinn 15188.

Hendrik Rätsep
abiprokurör

Määruse koopia olen kätte saanud. Minule on selgitatud kuriteo tunnustega teo olemust ja kriminaalmenetluse lõpetamise alust. Samuti on selgitatud, et vastavalt KrMS § 202 lg 6, kui isik, kelle suhtes on kriminaalmenetlus lõpetatud käesoleva paragrahvi kohaselt, ei täida talle pandud kohustust, uuendab prokuratuur kriminaalmenetluse oma määrusega ja saadab kriminaalasja kohtusse.

Olen kohustustega nõus: _____
(nimi, kuupäev ja allkiri)

Tõlk: (allkirjastatud digitaalselt)